

Časopis Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. pre deti ZŠ
www.vodarne.eu

s vodníčk 2018

22. marec

Svetový
deň
vody

Štítač
mini
komiks

Svetový deň *Vody* 2018

Aj H_2O má svoj pamätný deň. Je to vždy **22. marca**, keď si verejnosť a odborníci pripomínajú **Svetový deň vody**.

Takýto deň oslavujeme vo svetovom kalendári už štvrtstoročie. Takže 22. marca nielen voda, či H_2O , ale aj water, wasser, víz, вода, acqua, agua.....

22. marec

Zistite, čo pijete

Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. (VVS, a.s.) už tradične tento deň pripravuje sériu aktivít pre verejnosť.

Nezabudnite povedať doma, alebo babke, dedkovi, priateľom či známym, ktorí bývajú na vidieku a majú studňu, aby si v tento deň nechali skontrolovať svoju vodu na dusičnany. Veď predsa chcete vedieť, čo doma alebo u starých pijete.

Stačí doniesť vzorku vody zo studne (**POZOR! Nie vodu z verejného vodovodu!**). Nalejte asi 3 dcl vody zo studne do čistej, uzavretej sklenenej alebo plastovej fľaše a prineste ju na zákaznícke centrum vo vašej lokalite, kde sídli niektorý zo závodov VVS, a.s..

Ihneď na mieste sa dozvieme, či sa tie zlé škodlivé dusičnany nenachádzajú vo vysokej miere aj vo vašej studni. A ak áno, možno by bolo najrozumnejšie pripojiť sa na verejný vodovod v správe VVS, a.s.. Tak máte záruku kvalitnej pitnej vody vo svojom pohári istú.

Viac info na www.vodarne.eu alebo

Kedy?

22. marca 2018

O ktorej?

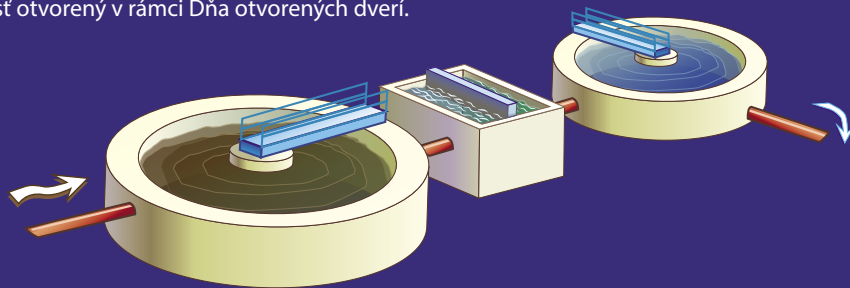
8.00 – 14.00 hod..

DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ vo VVS, a.s.

Chcete vedieť, ako sa vyrába voda, ktorá vám priteká domov z verejného vodovodu? Veru, aj voda sa musí vyrábať, tá na pitie, zdravá, chutná, chladivá určite.

No a tiež produkuje množstvo odpadu. Cez toalety, cez drezy a umývačky v kuchyni, cez umývadlá a vane v kúpeľni. A to všetko putuje cez rôzne odpadové rúry do verejnej kanalizácie a pokračuje to ďalej a ďalej až do čistiarní odpadových vôd. O tom všetkom sa dozvieme viac, keď 22. marca navštívime niektorý z objektov VVS, a.s. ktorý bude pre vás, pre školy a verejnosť otvorený v rámci Dňa otvorených dverí.

Viac info na www.vodarne.eu
alebo [Facebook.com/vvskosice](https://www.facebook.com/vvskosice)

Str. 2

Svetový deň vody
Nechajte si skontrolovať
H₂O

Str. 4

Vyhrávame:
súťaže pre deti

Str. 5

**Takto ste súťažili pred
rokom**

Str. 6

Zdravý pitný režim

Str. 7

Fajnové vodné recepty

Str. 8-9

Odkiaľ, kam

Str. 10-11

BuranoWski interview

Str. 12

**Novinky z vodárenských
študijných odborov**

Str. 13

Vodný živel Miro Hríbik

Str. 14

Čo nepatrí do kanalizácie

Str. 15

Vtipy a testík

Str. 16

Inzercia

OBSAH

Kreslíme, maľujeme, tvoríme, graffitujeme VYHRÁÁÁÁÁVAME

Súťaž pre celú triedu ZŠ - Minikomiks H₂O

Vymyslíte si všetci spolu sekvenčne usporiadanú postupnosť obrázkov, ktorá bude rozprávať príbeh alebo dej na tému H₂O. Môžete používať ľubovoľný rozsah komiksových obrázkov na výkrese – papieri A3 a ľubovoľnú výtvarnú techniku. Rozhodujúca bude kvalita príbehu a jej kreatívne a výtvarné spracovanie. Každý z triedy by mal na spoločný výkres nakresliť svoju komiksovú sekvenciu príbehu. Súťaž má všetkých tvorcov viesť ku vzťahu k vode, k prírode a životnému prostrediu, k ochrane vodných zdrojov.

Termín súťaže: 22. 3. – 11. 4. 2018 / Termín uzávierky: 11. 4. 2018

Vyhodnotenie: Komiksy bude hodnotiť komisia zložená zo zástupcov VVS, a.s. a grafického štúdia Agentúry PENELOPA, s.r.o.. Ocenené budú 3 najlepšie školské triedy.

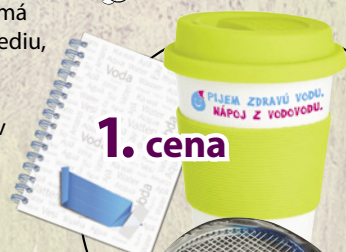
Ceny pre víhercov – celú triedu:

1. cena: moderné šálky na nápoje + zápisníky A6 / **2. cena:** sady na bedminton / **3. cena:** plážové lopty so svetielkami

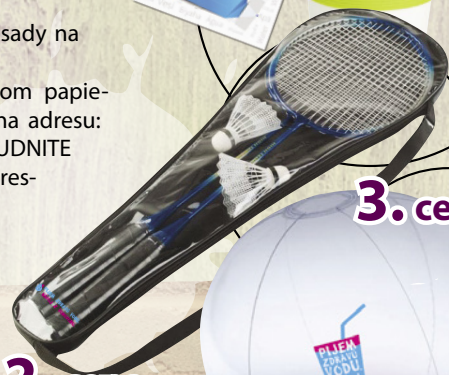
Podmienky: Do súťaže môžete prihlásiť komiksy s rozmerom papiera/výkresu A3. Komiksy posielajte zložené vo veľkej obálke na adresu: Agentúra PENELOPA, s.r.o., Omská 22, 040 01 Košice. NEZABUDNITE ICH označiť „Minikomiks H₂O“. A tiež nezabudnite pripojiť presný názov vašej triedy, adresu školy a telefonický kontakt na pani triednu učiteľku/učiteľa. Práce doručené **po 11. 4. 2018** nebudú zaradené do súťaže.

Vítazi budú uverejnení po 11. apríli na webe:
www.vodarne.eu.

MINIKOMIKS H₂O

1. cena

2. cena

3. cena

Súťaž pre jednotlivcov

Graffity - voda, wasser, watter, H₂O

Vytvor graffity - voda, wasser, watter, H₂O. Nech je moderné, tvorivé, kreatívne na papier veľkosti A4. Pošli poštou a súťažiš o najtvorivejšie graffitácke spracovanie na tému H₂O. AHA! Víťazný graffity návrh môžeš neskôr podľa svojich možností a schopností zrealizovať na niektorom z vodárenských objektov VVS, a.s..

Termín súťaže: 22. 3. – 11. 4. 2018 / Termín uzávierky: 11. 4. 2018

Vyhodnotenie: Práce bude hodnotiť komisia zložená zo zástupcov redakcie časopisu Vodníček a Vodník a vedenia VVS, a.s.. Ocenení budú traja jednotlivci.

Ceny pre víhercov: 1. cena: vrtuľník na diaľkové ovládanie / **2. cena:** okuliare s kamerou

3. cena: Nefertum sada hier 5v1 v darčekovej škatulke.

Podmienky:

Do súťaže môžete prihlásiť graffity na papieri/výkrese A3. Posielajte ich vo veľkej obálke na adresu: Agentúra PENELOPA, s.r.o., Omská 22, 040 01 Košice. NEZABUDNITE ICH označiť „Graffity H₂O“. A tiež nezabudnite pripojiť svoje meno, presný názov triedy a adresu školy a telefonický kontakt na pani triednu učiteľku/učiteľa. Práce doručené **po 11. 4. 2018** nebudú zaradené do súťaže.

Vítazi budú uverejnení po 11. apríli na webe: www.vodarne.eu.

Práce môžu byť publikované aj na [Facebook.com/vvskosice](https://www.facebook.com/vvskosice) alebo na [Facebook.com/vodovodna](https://www.facebook.com/vodovodna) a tiež vo vodárenských periodikách.

Takto ste súťažili pred rokom

Tak ako každý rok, aj v tomto čísle Vodníčka na Vás čakajú skvelé súťaže o cool ceny. Ako ste súťažili pred rokom? Prinášame Vám **vítaný príbeh** Kataríny Artimovej zo ZŠ Harhaj z obce Marhaň a **ekonástenku**, ktorú vytvorili žiaci ôsmeho a štvrtého ročníka Spojenej školy na Novej ulici v Dobšinej.

Môj deň po kvapkách

„Ách jaj,“ povzdychol si starý strom. „Už dva mesiace nepršalo, celý les potrebuje vodu.“ „Chichi,“ zasmial sa na pohľad pekný biely oblak, ale inak to nebol dobrý kamarát, „vodu mať dlho nebudete,“ neustále sa smial. „Však na teba raz príde,“ pomyslel si múdry strom. A tak sa aj stalo. Z ničoho nič sa strhol hrozitánsky vietor a blížili sa škaredé čierne mraky. Biely oblak musel uvoľniť miesto pre silnejšie oblaky. A tak biely oblak prestal kaziť život mierumilovnému lesíku. Člup! Člup! Začalo pršať! Múdre mu stromu odľahlo, že je on aj celý les zachránený. Na druhý deň, keď slniečko vyparilo všetku zvyšnú vodu, si strom všimol malú kvapku, ktorá sedela na jednom jeho liste. Neváhal a opýtal sa jej: „A ty čo, kvapka? Tebe sa nechce ísť do sveta?“ „Ako to myslíš, že do sveta?“ začudovala sa kvapka. „Ty si predsa súčasťou kolobehu vody v prírode, musíš dodržiavať isté pravidlá,“ zamuroval strom....

Ekonástenka
žiaci ôsmeho a štvrtého
ročníka Spojenej školy
na Novej ulici v Dobšinej

1. cena

2. cena

3. cena

Voda

Podrobnosti k obom
súťažiam nájdete na
www.vodarne.eu.

Zdravý pitný režim

Zásady pitného režimu:

1. Piť rovnomerne v priebehu celého dňa
2. Nečakať na prejavy smädu
3. Zabezpečiť si prístup k pitnej vode aj počas vyučovania
4. Základom pitného režimu je čistá pitná voda
5. Je potrebné piť pravidelne počas zvýšenej fyzickej záťaže (hra na ihrisku, beh, futbal, skákanie cez švihadlo a pod.)
6. Obmedziť konzumáciu sladkých a perlivých vôd

Vieme, že by sme mali piť viac vody, ale stále zabúdame! Voda je tá najlepšia vec, ktorú môžeme do svojho tela dostať, ale mnohí z nás ju ignorujú po celý deň. Aby sme prežili, potrebujeme vodu v takom množstve, aby nášmu telu neškodila alebo naopak mu nechýbala. Ako to ale zistíme? V dnešnej dobe je cool piť sladené a bublinkové nápoje. Rodičia vám mnohokrát hovoria, aké je to nezdravé a mali by ste piť viac čistej vody. Ale veď všetci v triede pijú colu, nebudete predsa iný. Viete, aké následky má nedostatočné pitie čistej vody?

Keď nemáte dostatok vody, môže dôjsť k dehydratácii. Keď ste dehydrovaný, pocítite sucho v ústach, znižuje sa vám tlak, môžu prísť závraty, pokožka vysychá a najhoršia zo všetkého je únava. A prečo je dehydratácia taká zlá? Skúste si predstaviť, že sa ráno zobudíte unavený, na ihrisku nevládžete behať za loptou, neustále vás bolí hlava. Ste čoraz viac chorý, zatiaľ čo vaši kamaráti chodia do školy v pohode a hrajú sa na ihrisku. Je to jednoduché. Ak sa chcete vyhnúť dehydratácii, musíte piť viac vody. Optimálne je 8 pohárov vody denne. Ako to ale dosiahnuť? Veď nemôžete stále myslieť na to, že sa musíte napiť. Tu sú niektoré skvelé nápady, ako obalamutiť vlastnú hlavu a prinútiť sa vypiť viac čistej zdravej vody.

Nastavenie budíka:

Pomocou telefónu si môžete nastaviť budík, ktorý vám bude v určitý čas pripomínať, aby ste vypili pohár čerstvej vody z vodovodu.

Použitie aplikácie:

Sledujte príjem vody v telefóne. Väčšina fitness aplikácií má funkciu na vloženie každého pohára vody, ktorý pijete počas dňa. Pitie čistej vody môže byť aj zábavné.

Uggradujte svoju fľašu s vodou:

Dosiahnutie pitia vody môže byť atraktívnejšie, ak je v roztomilej alebo naopak frajerskej fľaši. Kúpte si alebo si vyrobte fľašu podľa vašich predstáv. Určite sa vám bude voda piť ľahšie, ak sa pritom budete môcť pozerieť na svojho obľúbeného akčného hrdinu alebo prekrásnu kreslenú princeznú.

Veríme, že sa vám pomocou našich rád podarí zlepšiť svoj denný pitný režim.

Nevhodné nápoje pre dodržiavanie pitného režimu:

- ✗ ovocné džúsy
- ✗ sladené sytené nápoje
- ✗ káva, silné čierne čaje
- ✗ alkoholické nápoje či energetické nápoje
- ✗ zmrzlina a podobné mrazené výrobky
- ✗ len ovocné alebo bylinné čaje
- ✗ len minerálne vody

FAJNOVÉ VODNÉ RECEPTY

I napriek tomu, že je voda veľmi zdravá a prospešná pre naše telo, mnohým z nás nechutí. Voda nemá žiadnu špecifickú chuť, dokáže však úžasne uhasiť smäd, keď si to už naše ústa a telo vyžadujú. Čo ale robiť, aby nám čistá voda z vodovodu chutila, aj keď ju práve nutne nepotrebuujeme? Vodu si dokážeme perfektne upgradovať! Nielen, že bude lepšie chutiť, ale i naďalej ostane veľmi zdravou. Ako je to možné? Predstavujeme zopár vynikajúcich vodných receptov, ako pripraviť čistú vodu z vodovodu.

Kyslý zázrak

Že voda a limetka idú k sebe, vieme už odpradáva. Komu by už v lete nechutila voda s plátkami limetky. Skúšali ste už vytlačiť šťavu a priliať ju do studenej čistej vody? Doplníte k nej plátky uhorky a s touto limonádou si zaručene osviežite nielen horúce letné dni.

Ingrediencie:

Čistá voda z vodovodu

Plátky limetky (alebo šťava z jedného citróna)

Plátky uhorky

Mentolové osvieženie

K tomuto receptu nepotrebuje veľa ingrediencií, stačí do pohára alebo džbánu napustiť čistú vodu a obohatiť ju o lístky čerstvej mäty.

Ingrediencie:

Čistá voda z vodovodu

Lístky mäty piepornej

Melónové potešenie

Melón vo svojej podstate pozostáva približne z 98% vody. Je teda zjavné, že kombinácia sladkého melónu a vody nemôže dopadnúť zle!

Ingrediencie:

Čistá voda z vodovodu

Melón (nakrájaný na kocky)

Jahodový božtek

Nejde o nápoj len pre dievčatá! Voda spoločne s jahodovým sirupom alebo čerstvými jahodami poteší nielen nežnejšie polovičky, ale aj silných chlapov. No komu by už nechutili jahody? Navyše, ak ich doplníte plátkami čerstvej limetky.

Ingrediencie:

Čistá voda z vodovodu

Jahodový sirup (alebo čerstvé jahody

nakrájané na kocky)

Plátky limetky

H₂O

Najvýdatnejšie zdroje H_2O ZÁSOBUJÚ VÝCHOD

Vodu, ktorá k nám v regióne prešovského, košického a čiastočne banskobystrického kraja priteká do domácností z verejného vodovodu, „vyrábajú“ pracovníci Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti. Ročne jej vyprodukujú neuveriteľné množstvo – približne 46 miliónov metrov kubických.

VVS, a.s. odoberá vodu na ďalšie spracovanie z niekoľkých stoviek zdrojov. Ide o množstvo podzemných prameňov, studní či vrtov. Najväčšou zásobárňou vody sú však povrchové zdroje: vodárenské nádrže. Z podzemných zdrojov sú najvýdatnejšie prameň Drienovec neďaleko Košíc a Vyšný Slavkov pri Prešove. Vodárenské nádrže Starina a Bukovec sú zase najväčšie zásobárne vody, a to nielen z pohľadu východu, ale z pohľadu celého Slovenska.

Prameň Drienovec pri Košiciach

Vyvierá spod skalného masívu v záhrade bývalého letného biskupského sídla. Pôvodne bol v prameniisku umelý rybník, ktorý sa podľa potreby využíval na zavlažovanie neďalekých viníc a záhrad. Zistilo sa však, že prameň je veľmi výdatný a má mimoriadne kvalitnú vodu. Preto v 50-tych rokoch minulého storočia rybník vypustili, odkryli pramene pri skale a odborníci vypracovali projekt na definitívne zachytenie týchto prameňov. Vytvoril sa Košický skupinový vodovod, na ktorý sa postupne pripájali novovybudované vodovody. Vody z Drienovca na ceste do Košíc zásobujú nielen samotných Košičanov, ale aj tisíce obyvateľov ďalších obcí.

Prameň Vyšný Slavkov

V roku 1947 sa začal budovať Prešovský skupinový vodovod. Jeho hlavný prameň na zásobovanie pitnou vodou sa nachádza v obci Vyšný Slavkov. Odtiaľ sa pitná voda dopravuje do okolitých obcí a Prešova samospádom cez rôzne vodárenské objekty liatinovým tlakovým potrubím dlhým skoro 50 km. V súčasnosti je na objekt pripojených približne 57.000 obyvateľov.

Vodárenská nádrž Bukovec

Dnes už v oveľa menšej miere slúži ako zásobáreň vody Bukovec. S jeho výstavbou sa začalo v roku 1968 na rieke Ida, ktorá je hlavným vodným tokom nádrže. Stávalo sa z prozaického dôvodu - zabezpečiť pitnú vodu pre Košice a okolité obce.

Podzemné zdroje Drienovského alebo Košického skupinového vodovodu už rozrastajúcej sa mestskej aglomerácii nestačili. Situácia

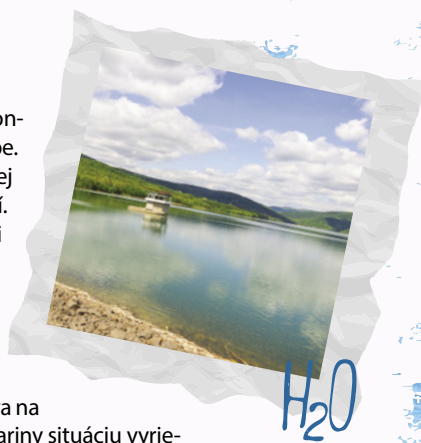
v zásobovaní pitnou vodou bola dokonca taká vážna, že sa najskôr postavil objekt na rieke Ida, ktorý umožnil vodárom odber povrchovej vody priamo z toku. Až v druhej etape prišla na rad samotná priehrada. Hrádza sa začala zasýpať v auguste 1971, vodou ju napúšťali od januára 1974 a verejnosti naplno slúži od roku 1975. Vodou z Bukovca sa cez úpravňu a vodojemy Červený rak zásobujú sídliská v západnej časti mesta Košice.

Nádrž Bukovec leží v chránenom pásme, kde je kúpanie alebo akákoľvek činnosť zakázaná. Táto vodárenská nádrž je však prepojená s takzvanou malou Bukoveckou umelou nádržou. A práve tú Košičania poznajú ako miesto na letnú rekreáciu, kúpanie, rybolov. V skutočnosti je to najmä havarijná zásobáreň užitkovej vody pre U. S. Steel. Oceliarnie ju používajú na chladenie vysokých pecí, pokiaľ nemôžu použiť vodu z rieky Hornád.

Vodárenská nádrž Starina

Starina je najväčšou vodárenskou nádržou na pitnú vodu na Slovensku a dokonca je jednou z najväčších umelých zásobární pitnej vody v celej Strednej Európe. Nachádza sa v I. a II. stupni hygienickej ochrany, preto tu platia prísne pravidlá. V jej vodách sa nesmiete kúpať, člnkovať, alebo chytať ryby, prípadne kempovať v okolí. Dokonca aj priblíženie sa k brehom Stariny je prísne zakázané. Vodárenskú nádrž si však môžete pozrieť z Vyhladky – nachádza sa na južnom cípe a dostanete sa sem autom po ceste, ktorá vedie zo Stakčína, kde sa nachádza najväčšia úpravná voda. V nej vodári VVS, a.s. upravujú starinskú vodu, aby mohla ísť chutná a kvalitná na náš stôl. Ešte dodajme, že s výstavbou Stariny sa začalo v 80-tych rokoch minulého storočia. Počas týchto rokov sa prejavil nedostatok pitnej vody najmä pre Košice. Išlo o extrémne suché roky, kedy mali obyvatelia Košíc a okolia vodu doslova na pridel len niekoľko hodín počas dňa. Sucho bola aj na Bukovci, až vybudovanie Stariny situáciu vyriešilo. Starinská voda je studená, má priemernú teplotu okolo 4 stupňov. Nádrž je plošina, tzv. lievik, ktorý je spojený s budovou dlhými chodbami s potrubiami. Nimi sa odvádza voda do úpravnice v Stakčíne. Pri nadmernom zvýšení hladiny nádrže sa lievikom odvádza prebytočná voda do rieky Cirocha, čím sa reguluje jej výška. Na okraji vodárenskej nádrže, v tzv. Darskej zátokke je horná hrádza. Služí na zachytávanie chemických a mechanických nečistôt, najmä ako bezpečnostné opatrenie v prípade dopravnej nehody na blízkej ceste a následnému úniku nebezpečných látok do vody.

Odkiaľ, kam

Najskôr sa vyparím z pôdy, zo zeme zovšadiaľ. Vyletím hore v podobe malilinkých bubliniek – vodnej pary. Keď sa už na oblohe tlačíme s ostatným kamoškami, pustíme sa ako kvapôčky vody späť na zem. Áno, prší, vraciam sa k vám, milí priatelia. Voda z neba – zásobáreň prameňov, studní, riek, vodných nádrží, morí a oceánov.

Všetko sa začína pri zdroji

Zdroje vody poznáme dva. Prvým sú povrchové, napríklad rieky, jazerá ale aj veľké vodárenské nádrže. Odtiaľ potom putuje voda do našich domácností cez potrubie. Druhým zdrojom sú podzemné pramene, vrty, studne. Podzemná voda je považovaná za kvalitnejšiu, nemusí sa potom v úpravniach vody upravovať natoľko ako voda z povrchových zdrojov. Je však aj menej dostupná a pramene nemusia byť také výdatné, aby nasýtili vodou veľké mestské aglomerácie.

Fešanda voda

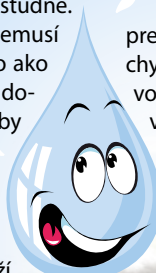
Neverili by ste, aj voda potrebuje svoju úpravu, aby bola chutná, kvalitná – jednoducho fešanda 😊 v pohári. Voda z vodárenských nádrží totiž pitná nie je. Aby sa takou stala, zastaví sa najskôr v objekte, ktorému hovoríme úpravná voda. Na tomto mieste pracovníci vodárni skontrolujú kvalitu vody, či je zdravá a vhodná na pitie. Zároveň ju upravujú a dezinfikujú, pridávajú aj pár kvapiek chlór. Chlór vode neškodí, ale pomôže jej, aby sa bezpečne plavila potrubiami až do našich domácností a nedostali sa do nej žiadne choroboplodné zárodky.

Voda cestovateľka

Aj doprava vody, teda jej cesta, kým sa dostane domov do vodovodu, je náročná. Môže tiecť dolu kopcom, to je ľahké, lebo to ovplyvňuje gravitácia. Sú však situácie, kedy ju vodári musia doslova vytlačiť hore kopcom. A nie hocikakým. Napríklad na trase vody z nádrže Starina pre obyvateľov Košíc ju vytlačajú cez potrubia až do výšky 190 metrov! Popri tom je voda neustále kontrolovaná, monitorujú ju aj hygienici. Takže piť ju môžete doma s istotou, že pijete to najzdravšie pre váš organizmus.

Koniec príbehu

Nuž a všetka voda, ktorú doma nespotrebuje, len pretečie cez umývadlo, alebo jednoducho z kúpeľne, kuchyne, putuje zase kanalizačnými potrubiami von. Takejto vode sa hovorí odpadová a končí v čistiarni odpadovej vody, kde ju vodári zase dôsledne „vyperú“, teda vyčistia a môže sa pokojne vrátiť späť do prírody, potokov, či riek. Tým sa vodárenský kolobeh vody uzatvára.

BURANOWSKI

Interview s interpretom naj hitu slovenských rádií. Nielen o vode ☺, aj o vode ☺. "Videl som ťa stáť, s úsmevom a kvetmi vo vlasoch. Nechceš si ma vziať. Spýtal som sa, prečo? Vie len Boh, láska..." Pamätáte si ho z televíznych obrazoviek, z projektov Slovensko hľadá superstar, či Československo má talent. Ale zapamätáte si ho práve kvôli hitovke Lúč, ktorou láme túto zimu všetky rekordy.

Päťročná pauza, začiatkom minulého roka singel Sám sebou. Ako sa po piatich rokoch začínalo?

Musím podotknúť, že to nebola pauza v pravom slova zmysle. Počas tých rokov som aktívne koncertoval, spieval na rôznych firemných akciách, jednoducho som sa udržiaval v prevádzkovej teplote. A keď prišiel kreatívny pretlak, vedel som, že som pripravený piesne, ktoré zložím, aj s patričnou kvalitou interpretovať.

A prišiel september. A potom, dá sa povedať začala hviezdna kariéra....

Ťažko povedať. Myslí, že to nie je o septembri, alebo o tom, že som konečne napísal pieseň, ktorá je hitom. Myslí, že môj spevácky i skladateľský potenciál mal stále svoju úroveň. Niekedy je to o správnej konštelácii vecí, ktoré sa v istom čase a v istom bode stretnú a vytvorí niečo jedinečné. Prirovnal by som to k hokejistovi, ktorý sa stane majstrom sveta. Ľudia vidia len jeho slzy šťastia pri preberaní medaily. V skutočnosti má však tento úspech korene hlboko v jeho minulosti. Každý tréning, každá strela na bránu ho posielala bližšie k vytúženému cieľu. U mňa je to podobné. Úspech si nesmierne vážim, ale neupínam sa na to. Viem, že som ho dosiahol kvôli tvrdej práci a nič nie je v suchu. Treba makat ďalej. Samozrejme nemám na tom zásluhu sám. Okolo každého úspešného človeka sa pohybuje mnoho ďalších ľudí, ktorí sú v anonymite, ale ich služby sú nedocenené. Je to aj môj prípad.

Jeseň 2017 - nový romantický singel Lúč a nové umelecké meno – BuranoWski. Bolo to šťastné rozhodnutie?

Určite ☺. A viete ako to viem? Lebo sa to stalo. A všetko čo sa stane, je to najlepšie riešenie. Vo všetkom. V osobnom živote aj v tom pracovnom. Človek, ktorý je slobodný, má otvorenú myseľ a nesnaží sa hľadať vo všetkom len to zlé, to vstrebe a zvykne si na to. A naopak človek, ktorý sa sústreďuje len na to zlé, nikdy nebude mať šancu vidieť pekné veci. Navyše som naďalej Tomáš Buranovský, takže reagujem aj na toto meno ☺.

Lúč dlho bol a stále je najhranejšou skladbou slovenských rádií, aký je to pocit?

Je to zvláštne. Keď som bol mladší, nevedel som si predstaviť, že by sa to raz podarilo. Ako by som sa cítil, ako by som na to reagoval, ako by som to oslávil. Asi som vtedy na to vážne ešte nebol pripravený. Pretože teraz odpoviem, že je to úplne ok. Nevrávim, že ma to neteší, vo vnútri sa z toho ohromne teším, ale nie je to také pubertálne lietanie v oblakoch. Skôr hlboký pocit spokojnosti a zadosťučinenia, ktorý ma utvrdzuje v tom, že sa to udialo presne vtedy, kedy malo. A zároveň ma to motivuje do ďalšej

tvrdšej práce. Lebo život speváka nie je len vyjsť na pódium a vychutnávať si slávu, ale predovšetkým o sebadisciplíne.

Každý deň ste sledovali rebríčky? Čo Vám napadlo, keď Lúč išiel stále hore?

Napadlo mi, že ľudia, ktorí do mňa investovali čas a peniaze budú asi spokojní, a že so mnou pôjdu do ďalších piesní, čo je pre mňa rozhodujúce. Chcem skladať, nahrávať a spievať piesne. Dávať skrze ne ľuďom pozitívne vibrácie, vieru v samých seba i v niečo vznešenejšie. Hudba nemôže byť o predbiehaní sa. To nie je formula 1. Hudba je niečo hlboké, vznešené, čo nám bolo dané zhora, aby sme ňou vyjadrili všetko to, čo nevieme povedať. A k duchovným darom nehodno pristupovať povrchné. Môže sa to človeku vypomstiť. Takže skvelé štatistiky ma tešia, ale skutočná pravda prichádza, keď stojím zoči voči fanúšikovi, ktorému sa skladba páči alebo nie.

Ako vznikla táto skladba, ktorá je považovaná aj za akúsi manželskú hymnu?

Úplne jednoducho. S úsmevom na tvári a s gitarou v ruke. A s pocitom, že práve robím niečo, čo milujem, a som za to nekonečne vďačný. A pri takom nastavení predsa nemôže vzniknúť zlá pieseň, no nie 😊?

Ste spevák, gitarista, skladateľ. Čo je pre Vás naj? Spev, hra na gitare alebo skladanie textov?

Stále som spieval. Od mala. Takže na prvom mieste je určite spev. Hrať na gitare som začal kvôli tomu, aby som mohol môj spev obohatiť nejakým nástrojom. A skladať som začal preto, aby som z prípadného neúspechu skladby nemusel vniť nikoho iného. Ale od mala som zbožňoval slohové práce a básne. Takže som sa nemusel do písania textov veľmi nútiť.

Kto je Váš prvý kritik? Komu prvému zahráte novú skladbu?

Prvým kritikom je moja manželka, tiež hudobníčka, vynikajúca klaviristka. Tá mi dáva niekedy až príliš objektívne zrkadlo. Je komické niekedy sledovať, aké ťažké je pre mňa prijať pravdu. Manželstvo je v tomto fascinujúci zväzok. A nielen v súvislosti s hudbou 😊.

Čo nové chystáte v tomto roku?

Chystám piesne, lebo spevák ma spievať, skladať a písať. Je to záväzok voči tomu, kto mu dal talent i voči ľuďom, ktorým ten talent robí dobre. Takže konkrétne by sme mali na jar vydať ďalší singel. Uvidíme, ako sa mu zadará, no máme aj ďalšie piesne, ktoré by mali tvoriť základ pre album. Ten máme v úmysle vydať koncom tohto alebo začiatkom budúceho roka.

Platí, že spieva celá rodina, spievajú Vaše dve deti?

Áno, už pár dní u nás skutočne spieva celá rodina. Posledná členka zboru, ročná Šarlota sa pridala len nedávno. Eliáš (2) už spieva dlhšie, no a my s manželkou ako hudobníci samozrejme veľmi často. Spev a hmkanie vlastne sprevádza takmer každú našu rodinnú aktivitu. Písanie mi manželka zatrhla 😊.

Ste zároveň aj učiteľom v škole. Čo je náročnejšie, učiť deti spievať, hrať na flaute, alebo postaviť sa pred publikum a spievať sám?

Pre mňa je najnáročnejšie upozorňovať deti, keď sa nevhodne správajú mysliac na to, že som bol vlastne taký istý. Snažím sa brať to športovo, lebo hudobná výchova by mala byť predovšetkým o pozitívnych impulzoch, ktoré sa im cez hudbu a spev snažím vštepovať. Je to predsa len voľnejšia hodina ako slovenský jazyk alebo matematika. A aj keď na to niekedy v zápale pedagogickej vytrženosti zabúdam, stále sa vrátim k tomu, že to má byť v prvom rade zábava. Nechcem z detí vychovať teoretických robotov s odporom k hudbe. Skôr nech majú k hudbe pozitívny vzťah a možno aj na úkor teoretických znalostí, ktoré si v prípade záujmu vedia stále doplniť. Ale ak nevytvoríme v deťoch záujem o hudbu, nebudú chcieť vedieť viac.

BuranoWski a H₂O

- ✓ Voda má u mňa zelenú.
- ✓ Počas koncertov pijem výhradne vodu. Tak 1 – 1,5l určite.
- ✓ Je to najúčinnější tekutina na uhasenie smädu. Ale môj mierny nešvár spočíva v tom, že mám rád aj ochutené vody. Bez bublíniek prirodzene, takže džúsy, ľadové čaje no a v letných mesiacoch nepohrdnem prirodzene ani dobrým čapovaným pivkom. Môžeme to spomenúť v rozhovore pre deti? 😊

BuranoWski: Prečo by sme si mali vážiť H₂O?

Je to najelementárnejšia komodita, ktorú máme. Voda sa nachádza prakticky všade, vo všetkom čo prijímame.

Aj to svedčí o tom, akým nenahraditeľným zdrojom voda je.

Východoslovenská vodárenská spoločnosť je najväčšia spoločnosť, ktorá zásobuje pitnou vodou obyvateľstvo a odvádza odpadové vody na území troch krajov – Košického, Prešovského a časti Banskobystrického. **Patrí k najväčším zamestnávateľom východoslovenského regiónu.**

Má viac ako **2 000 pracovníkov v 9 závodoch**: Bardejov, Humenné, Košice, Michalovce, Prešov, Rožňava, Svidník, Trebišov, Vranov nad Topľou. Práve preto vo VVS, a.s. môžete úplne bez problémov pracovať v mieste alebo v blízkosti svojho bydliska.

VVS, a.s. vám ako zamestnancom ponúka: 13. plat; pružný pracovný čas podľa prevádzkových podmienok; podľa potrieb zamestnávateľa ďalšie vzdelávanie formou kurzov a odborných seminárov; jazykové kurzy; príspevok zo sociálneho fondu na stravovanie zamestnancov, na relax, sociálnu výpomoc; prácu s najmodernejšími technológiami a najnovší vozový park; rekreáciu vo firemných zariadeniach; odmeny pri významných pracovných či životných výročiach a pri odchode do dôchodku a mnohé iné benefity...

V zozname vodárenských profesií si určite aj ty niečo nájdeš: 😊

Technický pracovník – chemik a biológ: vykonáva špecializované laboratórne skúšky zamerané na mikrobiologické a biologické ukazovatele kvality vody vo verejných vodovodoch

Pátrač na sieti: vyhľadáva poruchy na vodovodnej sieti prístrojovou technikou, vytyčuje vodovodné potrubia a podzemné vedenia, vykonáva preventívne prehliadky vodovodných sietí

Prevádzkový elektrikár /elektromontér: inštaluje, testuje a rekonštruje elektrické siete a elektrické zariadenia, vyberá elektrotechnický materiál

Strojník vodohospodárskych zariadení: zodpovedá za prevádzku zvereneného technologického zariadenia, vykonáva monitoring, obsluhu a údržbu strojnotechnologického zariadenia

Technický pracovník – dispečer:

riadi prevádzku verejných vodovodov a kanalizácií, rozhoduje o optimálnom chode jednotlivých zariadení, manažuje činnosti pri odstraňovaní porúch a havárií na vodovodnej a kanalizačnej sieti a ostatných vodárenských objektoch

Referent zákazníckeho servisu a callcentra: zodpovedá za prvý kontakt s klientom, komunikuje s klientom, uzatvára zmluvy, ponúka produkty, poskytuje klientom informácie, operatívne rieši požiadavky

Vodič cestných motorových vozidiel – špeciálnych
vedie a obsluhuje zverené špeciálne vozidlo (cisterny, motorové vozidlá vybavené meracou a regulačnou technikou, kanalizačné vozidlá)

Kam však po ZŠ, aby si mohol niektorú z týchto profesií vykonávať?

Môžeš pokračovať v štúdiu na strednej odbornej škole:

stavebnej / strojníckej / elektrotechnickej / dopravnej / chemickej / železničnej

Ak však chceš stávkou na istotu, prihlás sa na SOŠ technickú v Košiciach na Kukučínovej ulici.

Funguje tam **odbor technik, vodár, vodohospodár**, šitý na mieru pre budúcich vodárov.

Škola navyše spolupracuje priamo s VVS, a.s., preto ponúka rôzne benefity:

- ✓ prax priamo vo VVS, a.s.
- ✓ prax vo vybranom závode blízko tvojho bydliska
- ✓ odbornú učebňu vytvorenú špeciálne len pre tento odbor
- ✓ výučbu odborných predmetov pracovníkmi VVS
- ✓ istú prácu vo VVS po úspešnom ukončení štúdia
- možnosť pracovať v závode blízko svojho bydliska

**Stav pri výbere povolania na istotu!
Vodu bude ľudstvo potrebovať vždy!**

Vodný živel

Miro Hríbik

- > Majster sveta, Európy a Slovenska vo vodnom lyžovaní
- > Držiteľ rekordu SR v akrobatickej jazde a v skokoch na lyžiach (52,8m)
- > Majster sveta vo wakeboardingu

ČO JE WAKEBOARDING

Tak ako je podobné zimné lyžovanie a snowboarding, tak sú si podobné vodné lyžovanie a wakeboarding.

BEZ VODY?... EE

S vodným lyžovaním začal ako sedemročný chalanisko v Košiciach na Jazere, kde má tento šport veľkú tradíciu. „Všimol si ma tréner Martin Eliáš, pri ňom som sa učil základy. Na tréningy ma nosili každý deň rodičia, ráno ma doviezli, večer prišli pre mňa,“ spomína na svoje začiatky Miro. Časy, kedy začínal, sa so súčasnosťou nedajú ani porovnať. „Nebola taká skvelá výstroj, akú používame teraz, neboli podmienky ani možnosti na ďalší rozvoj. Som veľmi rád, že v súčasnosti ide vodné lyžovania aj wakeboarding úrovňou hore.“

Minuloročnú sezónu hodnotí „skoro dobre“ 😊. Na Majstrovstvách Európy a Afriky, ktoré boli v Egypte, obsadil 8. miesto. „Spadol som, takže na pódiové umiestnenie to nebolo, ale získal som body do svetového pohára a ten sa mi v mojej kategórii podarilo vyhrať. Po Golden Trophy som v Čechách obsadil 2. miesto, ale určite som mohol aj vyhrať, keby som nestratil nejaké body v jazde.“

V marci už bude vodný živel Miro trénovať v Thajsku na novú sezónu. „Odchádzam tam aj so svojou priateľkou. Ona bude oddychovať a ja v Thajsku začnem prípravu na novú sezónu. Budem trénovať a chcem sa naučiť aj nové triky, nové skoky, aby som v lete už len dola-dil to, čo bude potrebné,“ vraví Miro Hríbik, ktorý chce tento rok na majstrovstvách sveta reprezentovať krajinu aj mesto Košice.

Hlavné je, nezraníť sa. „Je to tvrdý šport, v decembri mi operovali koleno, môj ortopéd Maroš Varga ma opäť dával do poriadku pred sezónou a aby som mohol ďalej športovať a robiť to, čo ma baví.“ Miro zatiaľ trénuje „len sám seba“, ale „ak niekto príde, vždy rád pomôžem a poradím“.

Miro a H₂O

- > Najlepšia je voda z vodovodu, tej nikdy nie je dosť 😊
- > Bez vody si nedokážem svoj život predstaviť. Každý ju pije, aj ja.
- > Keď je teplo, rád sa vo vode schladím.

Napadlo ti už?

Pred tým, než si chytil do ruky náš časopis, umyl si po sebe tanier od večere. Pustil si v kuchynskom dreze teplú vodu, zobral do ruky špongiu na umývanie, pridal saponát. Ktosi práve spláchol WC po použití toalety. Mamke zase perie práčka v kúpeľni silne špinavé veci, ktoré ste priniesli z víkendového výletu. Súrodenec práve čistí paletu po maľovaní od rôznych farieb a všetko púšťa do umývadla. Nuž a ockovi už prekážal ten prepálený olej, tak tiež šup do odtoku... Keby sme si dali teraz malý kvíz, čo všetko z tých vecí do našej kanalizácie nepatrí, vedel by si odpovedať? :) Pre tvoju dobrú informovanosť, čítaj ďalej.

Čo nepatrí do kanalizácie

chemikálie / farby, laky / lieky, či liečivé sirupy (pokiaľ sa potrebujete doma zbaviť starých liekov, odneste ich do lekárne na odbornú likvidáciu) / **látky spôsobujúce nadmerný zápach / látky spôsobujúce vznik infekcie / látky spôsobujúce vznik rádioaktivity / umelé hnojivá / ropné materiály a tuky / predmety z dreva, drôty, plechy / stavebný odpad / plastové a gumové produkty / textilné produkty (napr. dámske pančuchy) / hygienické potreby (napr. dámske hygienické potreby) / zvieracie fekálie / cigaretové ohorky**

Nesplachuj nebezpečné a škodlivé látky cez WC, ani ich nevyliievaj do umývadla alebo kuchynského drezu. Do verejnej kanalizácie sa nesmú vypúšťať odpady, ktoré by mohli obsahovať látky ohrozujúce zdravie človeka a bezpečnosť prevádzky kanalizačnej siete.

V žiadnom prípade by sme nemali splachovať do odtoku zvyšky potravín. Pokiaľ to niekto doma robí, mal by si uviesť, že tak dobrovoľne chová vo svojich kanalizačných prípojkách potkany, hlodavce, či rôzne druhy hmyzu, ktoré sa potom zdržujú v blízkosti obydlí.

Tuhý potravinový odpad v kanalizácii, rôzne šupky, dužiny, zvyšky jedla môžu pri spláchnutí kanalizáciu upchať, čo následne spôsobí vytopeniu objektu a haváriu. To potom vedie k zvýšeniu nákladov na čistenie kanalizácie a odstraňovanie havárií. V konečnom dôsledku sa to môže prejavovať na zvýšení ceny za odvedenie a čistenie odpadovej vody. Navyše, zvyšky jedla môžu v kanalizácii ďalej hniť a spôsobovať zápach a výbušnosť plynov, ktoré môžu prenikať späť do vnútra bytu, či domu.

POZOR!

Chemikálie, rozpúšťadlá, motorový a kuchynský olej, farby sú vo vode takmer nerozpustné. Usádzajú sa na obvod kanalizácie a spôsobujú jej upchávanie. Nedovoľte týmto látkam uniknúť do podzemných či povrchových vôd alebo do kanalizácie. Zneškodnenie takéhoto odpadu je úlohou miestnych zberných staníc – firiem, ktoré sú držiteľmi autorizácie. Ich služby sú bezplatné.

VTIPY

Vykukne krokodíl z vody na rybára a pýta sa ho:

„Berú, berú?“

„Ale kdeže, ani ťuk...“

„Tak sa na to vykašli a pod' sa vykúpať.“

Jožko, kam ideš?

„Kúpať sa!“

„Blázníš, teraz v zime?“

„Prečo by nie, všimol som si, že na kúpalisku nie je vôbec nikto!“

Pani učiteľka sa pýta žiačky:

„Koľko ročných období poznáš, Marienka?“

Dievčatko chvíľu premýšľa, a potom odpovie:

„Prosím, päť: jar, leto, jeseň, zima a prázdniny!“

V škole na náboženstve:

„Čo robil Noe po potope?“

Deti odpovedajú:

„Sušil sa.“

U nás vás naučíme výborne plávať počas prvej lekcie.

„Ako to dokážete?“

„Súčasne so žiakmi vypúšťame do vody krokodílov.“

Ako to šlo na kurze surfovania?

„Celkom dobre. Spadol som z dosky toľkokrát, že už nepotrebujem kurz potápania.“

Ku každému jazyku priradiť správny tvar slova VODA:

Voda	nemčina
Water	francúzština
Wasser	slovenčina
Eau	angličtina
Agua	maďarčina
Ka wai	havajčina
Bođa	španielčina
Víz	ruština

TESTÍK

1. Keď sa sprchujeme, koľko vody asi použijeme?

- a) 30 litrov vody
- b) 60 litrov vody
- c) 120 litrov vody

2. Aké meradlo slúži na meranie spotreby vody v domácnosti?

- a) tlakomer
- b) vodoměr
- c) odmerná nádoba

3. Je priesvitná voda vždy pitná?

- a) áno
- b) nie
- c) áno, ak sa používa zo studne

4. Akú chemickú značku má voda?

- a) HO₂
- b) CO₂
- c) H₂O

5. Koľko litrov je 1 m³ vody?

- a) 1 000 l
- b) 1 100 l
- c) 100 l

Odpovede: 1A, 2B, 3B, 4C, 5A

Love to travel

zdravá
voda

facebook.com/vodovodna

instagram.com/pravavodovodna

pre krásu

pre šport

pre zábavu

pre štýl

